

ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

26 -07 -2010

Ερώτηση
προς τον κ. Υπουργό¹
Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Θέμα: Υπονόμευση του πνεύματος της νομοθεσίας περί ναρκωτικών λόγω δικαστικής απόρριψης της ιατρικής πραγματογνωμοσύνης περί τοξικομανίας.

Εναντίον της Μαριάνθης Πατσελή, κατοίκου Μυτιλήνης, ασκήθηκαν δύο ποινικές διώξεις για πώληση και κατοχή ναρκωτικών ουσιών από μη τοξικομανή δράστη καθ' υποτροπή. Η εκδίκαση της υπόθεσης έχει προσδιοριστεί κατόπιν αναβολής για τις 22.09.2010 στο Τριμελές Εφετείο Κακουργημάτων Μυτιλήνης και η υπόδικος εξακολουθεί να κρατείται στις Φυλακές Διαβατών μετά την παράταση της προσωρινής της κράτησης πέραν του δωδεκαμήνου και μέχρι τους 18 μήνες με το υπ' αρ. 142/2010 βούλευμα του Συμβουλίου Εφετών Αιγαίου. Σύμφωνα με το άρθρο 287§2 ΚΠΔ, μετά την αντικατάσταση του δεύτερου εδαφίου του με την §1 άρθρου 19 ν. 3727/2008, προβλέπεται πως σε κάθε περίπτωση έως την έκδοση οριστικής απόφασης η προσωρινή κράτηση για το ίδιο έγκλημα δεν μπορεί να υπερβεί το έτος, εκτός αν συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι που τεκμηριώνονται με ειδικό βούλευμα. Με το άρθρο 25§2 ν. 3811/2009 χαρακτηρίστηκαν ρητά ως πλημμεληματικές οι πράξεις εμπορίας από τοξικομανείς με συνακόλουθη συνέπεια την απαγόρευση επιβολής προσωρινής κράτησης σε αυτούς και την άρση της σε εκκρεμείς υποθέσεις που αυτή είχε ήδη επιβληθεί. Οι Εφέτες της Σύρου ήταν, σύμφωνα με τα παραπάνω, υποχρεωμένοι να διατάξουν την αποφυλάκιση της κατηγορουμένης, αφού είναι σαφώς τοξικομανής με την έννοια του νόμου, καθώς, πέρα από προηγούμενες καταδίκες και τη συμμετοχή της στο πρόγραμμα του ΚΕΘΕΑ, διαθέτει και σχετική πραγματογνωμοσύνη. Παρόλα αυτά το Συμβούλιο Εφετών έκρινε ότι η υπόδικος δεν είναι εξαρτημένη, αποφαινόμενο πως δεν μπορεί να λάβει υπόψη του την επικαλούμενη και προσκομιζόμενη από τις 03.07.2009 έκθεση πραγματογνωμοσύνης του νευρολόγου-Ψυχίατρου Ματθαίου Έξαρχου, επειδή δεν έγινε λήψη ούρων και δεν υπήρξε παραμονή επί πενθήμερο της υποδίκου σε κλινική.

Τα συγκεκριμένα γεγονότα, όπως αναφέρονται παραπάνω, σαφώς ξεπερνούν τα όρια μίας ατομικής περίπτωσης. Εγείρουν σημαντικά ερωτήματα σχετικά με την αντιμετώπιση και τη γενική πολιτική της πολιτείας απέναντι στα εξαρτημένα από τις ναρκωτικές ουσίες άτομα. Η δυνατότητα του δικαστηρίου να

απορρίπτει ως τεχνικά ατελή την ιατρική πραγματογνωμοσύνη κατά την προσωπική και μόνο κρίση του δικαστή διαφυλάσσει μεν το γράμμα του νόμου, αλλά πλήττει ανεπανόρθωτα το πνεύμα του. Η έκδοση κάθε πραγματογνωμοσύνης υπακούει σε σαφώς ορισμένα και αυστηρά κριτήρια, δίδεται δε από ειδικευμένους επιστήμονες που υπηρετούν ως δημόσιοι λειτουργοί και λαμβάνουν υπόψη τους όλα όσα ορίζει για τις περιπτώσεις αυτές ο νόμος. Η πραγματογνωμοσύνη συνιστά έγκυρη, νόμιμη και επιστημονικά τεκμηριωμένη γνωμοδότηση που δεν μπορεί να προσβληθεί στη βάση υποκειμενικών εκτιμήσεων δίχως αντίστοιχη επιστημονική αιτιολόγηση. Με την παράβλεψή της υπονομεύεται, ακυρώνεται και πρακτικά τινάζεται στον αέρα όλη η νομοθεσία η σχετική με τις ναρκωτικές ουσίες. Η απόρριψη ιατρικής πραγματογνωμοσύνης από ένα Συμβούλιο Εφετών εγείρει ένα κρίσιμο πολιτικό και κοινωνικό ζήτημα, δημιουργώντας ένα κακό προηγούμενο που ανοίγει πλέον τον δρόμο για την κοινωνικά άδικη ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου περί ναρκωτικών.

Επειδή, αν οι σχετικές εκθέσεις πραγματογνωμοσύνης απορρίπτονται ως ατελείς, η απόρριψη τους από το Δικαστήριο ή το Συμβούλιο πρέπει να γίνεται αιτιολογημένα και μόνο ύστερα από τη συνδρομή και αξιολόγηση άλλων ισάξιων και πειστικών στοιχείων και αποδεικτικών μέσων,

Επειδή, η απόρριψη επιστημονικά και νομικά τεκμηριωμένης πραγματογνωμοσύνης οδηγεί σε αδιέξοδο την ορθή εφαρμογή των διατάξεων του νόμου για τους κρατούμενους για χρήση ναρκωτικών ουσιών και υπονομεύει το πνεύμα του νομοθέτη,

Επειδή, η πολιτεία οφείλει να προασπίζεται την ορθή ερμηνεία της κείμενης νομοθεσίας, ώστε να καθίσταται δυνατή η μείωση του χρόνου κράτησης και φυλάκισης των εξαρτημένων ατόμων και να διευκολύνεται η απεξάρτηση και η ομαλή επανένταξή τους στον κοινωνικό ιστό,

Ερωτάται ο κ. Υπουργός,

- 1) Πως προτίθεται να τοποθετηθεί το Υπουργείο απέναντι στο πολιτικό και κοινωνικό ζήτημα που ανακύπτει με την παραγνώριση του πνεύματος του νομοθέτη, αναφορικά με την αμφισβήτηση των γνωμοδοτήσεων περί τοξικομανίας και όσες δυσμενείς συνέπειες αυτή εγείρει για όλες τις ανάλογες περιπτώσεις κρατούμενων χρηστών;**
- 2) Δεδομένου ότι στο σύνολο σχεδόν των ιατρικών πραγματογνωμοσυνών βάσει της υπ' αρ. Α2Β/3897/1987 απόφασης του Υπουργού Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δεν γίνεται λήψη ούρων, ούτε και παρακολούθηση σε κλινική επί πενθήμερο των κατηγορουμένων λόγω έλλειψης υποδομών, πώς οφείλουν οι υπόδικοι από μόνοι τους να θεραπεύουν την ενδεχομένως ελλιπή διενέργεια της πραγματογνωμοσύνης; Οφείλουν να πράττουν κάτι πέραν από το να συμμορφώνονται με τις οδηγίες των ανακριτών, των οργάνων της τάξης και των ιατροδικαστών; Αν επιδεικνύουν αυτή**

τη συμμόρφωση, ποιος ο λόγος να δέχονται τις επαχθείς συνέπειες της μη κατά γράμμα τήρησης των προβλεπομένων στην ως άνω απόφαση;

- 3) Πώς μπορεί να εξασφαλιστεί η ισονομία του πλήθους των κατηγορουμένων εξαρτημένων χρηστών, όταν η συντριπτική πλειοψηφία αυτών κρίνονται ως εξαρτημένοι δυνάμει των ιδίων ακριβώς πραγματογνωμοσυνών (από τους ίδιους ιατρούς) και κάποιοι μεμονωμένοι (όπως η Μαριάνθη Πατσελή) αυθαίρετα δεν κρίνονται εξαρτημένοι;**
- 4) Δεδομένου ότι δικαστικές αποφάσεις, όπως το εν λόγω βούλευμα υπ' αρ. 142/2010 του Συμβουλίου Εφετών Αιγαίου οδηγούν στην de facto κατάργηση σημαντικών νομοθετικών πρωτοβουλιών των τελευταίων ετών του Υπουργείου Σας, όπως του Ν. 3727/2008 και Ν. 3811/2009 σχετικά με την ευνοϊκότερη αντιμετώπιση των εξαρτημένων χρηστών, πώς προτίθεστε να αντιμετωπίσετε την κατάσταση αυτή; Εκτιμούμε ότι αν το ως άνω βούλευμα τύχει μίμησης, θα οδηγηθούμε σε εκ νέου συμφόρηση των φυλακών από εξαρτημένους χρήστες, φαινόμενο που τόσο η παρούσα, όσο και η προηγούμενη κυβέρνηση απεύχονται.**

Ο ερωτών βουλευτής

Τάσος Κουράκης